

ชื่อเรื่อง ประสิทธิภาพของการให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวหลังคลอดและการเลี้ยงลูก โดยใช้สื่อประสม
แก่มารดาหลังคลอด ตึกพิเศษประกันสังคม โรงพยาบาลศรีสะเกษ

ชื่อผู้วิจัย น.ส.ปัทมา เวียงธรรม น.ส.ทองป่อ บุษบงค์

บทนำและวัตถุประสงค์ : จากสถิติผู้รับบริการที่ตึกพิเศษประกันสังคม ๓ ปีย้อนหลังตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๓-๒๕๕๕ จำนวนทั้งสิ้น ๑๖๗๙, ๑๙๑๙, ๒๐๒๒ คนตามลำดับ พบว่ามีมารดาหลังคลอดจำนวน ๕๕๙, ๗๕๙, ๘๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒, ๓๙.๕, ๔๑.๓ ตามลำดับโดยพบว่าแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ระยะเวลาหลังคลอด คือช่วงเวลา ๖ สัปดาห์นับจากคลอด เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงสำคัญของร่างกายคือการลดของระดับฮอร์โมนรวมทั้งมีความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์และจิตใจร่วมด้วยเพื่อเข้าสู่ภาวะปกติก่อนตั้งครรภ์ ปิยะรัตน์ สัมฤทธิ์ประดิษฐ์(๒๕๕๕) จากประสบการณ์ที่ผ่านมาพบว่ามารดาหลังคลอดมีคำถามจำนวนมากซึ่งเต็มไปด้วยความกังวลใจเกี่ยวกับตนเองและลูก พยาบาลต้องใช้เวลามากในการให้คำแนะนำและช่วยเหลือมารดาหลังคลอดให้มีความสามารถในการปฏิบัติตัวและการเลี้ยงดูลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในตึกมี RN ๕ คน Aide ๔ คน ต้องรับผู้ป่วยทุกประเภท ๑๒ ห้อง จัดเวรเช้า ๒:๑ เวรบ่าย ๒:๑ เวรดึก ๑:๑ มีการะงานมากต้องทำงานแข่งกับเวลา ทำให้มีเวลาจำกัดในการให้คำแนะนำแก่มารดาหลังคลอด และ RN แต่ละคนก็มีประสบการณ์ ความรู้และทักษะแตกต่างกันจึงได้นำสื่อประสมมาบูรณาการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวหลังคลอดและการเลี้ยงลูก วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของการให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวหลังคลอดและการเลี้ยงลูกโดยใช้สื่อประสม

วิธีการศึกษา : เป็นการศึกษาแบบทดลองเบื้องต้น กลุ่มตัวอย่างคือมารดาหลังคลอด โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน ๓๐ คนยินดีเข้าร่วมวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่สื่อประสมให้ความรู้ ประกอบด้วยภาพพลิก เอกสารแผ่นพับ สมุดคู่มือและVDO เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป และแบบทดสอบความรู้ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ คน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ๐.๘ โดยค่าความเชื่อมั่นความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวหลังคลอด ๐.๖ และความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูก ๐.๗ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่ ร้อยละ \bar{x} SD สถิติวิเคราะห์ใช้ Paired samples t-test

ผลการศึกษา : พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง ๒๐-๒๕ ปี ร้อยละ ๓๖.๗ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ ๖๐.๐ ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานโรงงานหรือพนักงานบริษัท ร้อยละ ๓๖.๗ ใช้สิทธิประกันสังคม มากที่สุดร้อยละ ๖๓.๓ ส่วนใหญ่เป็นบุตรคนแรก ร้อยละ ๕๓.๓ นอนโรงพยาบาล ๓ วัน ร้อยละ ๖๖.๗ กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวหลังคลอดและการเลี้ยงลูก ก่อนและหลังการให้ความรู้โดยใช้สื่อประสม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .๐๕$)

สรุปและข้อเสนอแนะ : สรุปได้ว่าสื่อประสมที่นำมาใช้ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวหลังคลอดและการเลี้ยงลูกสามารถส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของมารดาหลังคลอดทำให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการให้ความรู้แก่มารดาหลังคลอดโดยใช้สื่อประสมอย่างต่อเนื่องและควรจัดให้มีผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความรู้แก่มารดาหลังคลอดทุกรายโดยใช้สื่อประสมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่มารดาหลังคลอด